

«طرح الزام تحویل تصاویر صورتجلسات شمارش آراء به نامزدهای
نمایندگی مجلس شورای اسلامی»

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۰۰

شماره چاپ:

۱۷۰۴

تاریخ چاپ:

۱۳۹۰/۸/۳

مقدمه

طرح «الزام تحویل تصاویر صورتجلسات شمارش آراء به نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی» به منظور تحکیم اعتماد عمومی و ضرورت مشارکت حداکثری آحاد مردم و تقویت سلامت برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی ارائه شده است. لازم به ذکر است که در حال حاضر به موجب ماده (۵۵) قانون انتخابات مجلس، نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌توانند در شعب اخذ رأی نماینده داشته باشند که حضور این نمایندگان تا پایان اخذ رأی و شمارش آراء و تنظیم صورتجلسه بلامانع است. این نمایندگان چنانچه تخلفی در شعب اخذ رأی مشاهده کنند بدون دخالت، مراتب را به هیئت‌های اجرایی و نظارت بخش یا مراکز شهرستان کتباً اعلام خواهند کرد. در ادامه به بررسی طرح می‌پردازیم:

بررسی طرح

در خصوص مفاد طرح نکات زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

۱. با توجه به اینکه به موجب ماده (۱۳۱) «قانون آیین‌نامه داخلی مجلس» متن طرح باید متناسب با عنوان آن باشد و متن تبصره «۱» طرح ارتباطی با عنوان آن ندارد بر همین اساس عنوان طرح باید اصلاح شود.
۲. ماده واحده طرح مقرر می‌دارد: «به موجب این ماده واحده فرمانداران هریک از مراکز حوزه انتخابیه موظفند حسب درخواست هریک از نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی، یک نسخه برابر با اصل صورتجلسات شمارش آراء در شعب اخذ رأی و نیز صورتجلسات جمع آراء شعب اخذ رأی هریک از بخش‌ها، شهرها و حوزه‌های فرعی انتخابات را ظرف ۲۴ ساعت پس از شمارش آراء در اختیار نامزد درخواست‌کننده قرار دهند».

نام دفاتر:

مطالعات حقوقی

مطالعات سیاسی

بر اساس این ماده به صورت مطلق فرمانداران ملزم می‌شوند که صورتجلسات شمارش آراء را در صورت درخواست نامزدهای انتخابات ظرف ۲۴ ساعت پس از شمارش آراء در اختیار آنها قرار دهند. در رابطه با این قسمت از ماده باید این نکته را مد نظر قرار داد که تحویل تصویر صورتجلسات شمارش آراء پیش از تأیید انتخابات توسط شورای نگهبان، به نامزدها و عدم تصریح بر غیرقابل انتشار بودن آنها زمینه سوءاستفاده از این صورتجلسات و تشویش اذهان عمومی را ایجاد خواهد کرد.

۳. قسمت اخیر ماده واحده مقرر می‌دارد: «استتکاف از اجرای دقیق این ماده واحده جرم محسوب می‌گردد و متخلفان علاوه بر عزل از سمت خویش به مجازات ۶ ماه تا یک سال محکوم می‌گردند».

به کار بردن اصطلاح «عزل» در قسمت اخیر این ماده صحیح نیست و مفهوم عبارت «به مجازات ۶ ماه تا یک سال محکوم می‌گردند» نیز به دلیل عدم تعیین نوع مجازات مبهم است، اگرچه به نظر می‌رسد مقصود از به کار بردن اصطلاح «عزل»، انفصال از خدمات دولتی بوده که در این صورت باید نوع آن (دائم یا موقت بودن) مشخص شود. همچنین به نظر می‌رسد نوع مجازات عبارت اخیر ماده مجازات «حبس» باشد که باید تصریح گردد. در این خصوص لازم به ذکر است که صرف نظر از ایراداتی که ذکر شد توجه به این نکته ضروری است که تناسبی میان تخلف ارتكابی و مجازات پیش‌بینی شده در طرح وجود ندارد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۲۰۳۹

تاریخ انتشار:

۱۳۹۰/۸/۲۱

۴. براساس تبصره «۱» ماده واحده پیشنهادی، فرمانداران و بخشداران به‌عنوان رؤسای هیئت‌های اجرایی انتخابات شهرستان‌ها و بخش‌ها موظفند ظرف ۴۸ ساعت قبل از روز اخذ رأی مشخصات رؤسا و اعضای شعب اخذ رأی (شامل نام و نام خانوادگی، نام پدر، شماره شناسنامه، محل صدور، کد ملی و تاریخ تولد) به همراه نمونه امضای آنان را به هیئت نظارت بر انتخابات و هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه مربوط اعلام کنند.

به‌موجب این تبصره، فرمانداران و بخشداران مکلف شده‌اند که ظرف ۴۸ ساعت قبل از روز اخذ رأی مشخصات رؤسا و اعضای شعب اخذ رأی را به همراه نمونه امضای آنان به هیئت نظارت بر انتخابات و هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه مربوط اعلام نمایند که این تبصره فاقد ایراد می‌باشد.

۵. به‌موجب تبصره «۲» طرح پیشنهادی «وزارت کشور موظف است هزینه‌های ناشی از اجرای این ماده واحده را محاسبه و از طریق فرمانداری‌ها و بخشداری‌های حوزه انتخابیه مربوطه از نامزدهای درخواست‌کننده صورتجلسات دریافت و به حساب مربوطه واریز نماید».

با توجه به اینکه به‌موجب اصل هفتادوپنجم قانون اساسی در صورتی که طرح‌های نمایندگان متضمن بار مالی باشد باید روش تأمین آن مشخص شود، به‌موجب این تبصره منبع تأمین هزینه مورد نیاز جهت اجرای طرح پیشنهادی مبالغ پرداختی توسط خود نامزدهای متقاضی تعیین شده است.

با توجه به اینکه به‌موجب اصل پنجاهوسوم قانون اساسی کلیه دریافت‌های دولت باید در خزانه‌داری کل متمرکز شود ضروری است متن پیشنهادی در این راستا اصلاح شود.

جمع‌بندی و پیشنهاد

طرح پیشنهادی در راستای تأمین هرچه بیشتر صحت روند اخذ رأی‌گیری و اطمینان نامزدها از سلامت انتخابات پیشنهاد شده است.

با توجه به اینکه در طرح امکان قرار دادن صورتجلسات صندوق‌ها، شعب و حوزه‌های انتخابیه در اختیار نامزدها پیش از تأیید انتخابات توسط شورای نگهبان پیش‌بینی شده و امکان انتشار عمومی این صورتجلسات توسط نامزدها ممکن است موجب بروز مشکلاتی گردد، پیشنهاد می‌شود در جهت تضمین حقوق نامزدهای انتخابات و تأمین نظر ارائه‌دهندگان طرح فوق متن زیر تصویب شود.

با توجه به اینکه متن پیشنهادی مربوط به انتخابات مجلس شورای اسلامی است پیشنهاد می‌شود طرح پیشنهادی در قالب «الحاق موادی به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» و به‌صورت زیر تصویب شود:

ماده (۱)

این ماده به‌عنوان «ماده (۲۶) مکرر» به «قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» الحاق می‌گردد: «فرمانداران حوزه‌های انتخابیه موظفند حسب درخواست هریک از نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی شرکت‌کننده در انتخابات، یک نسخه برابر با اصل صورتجلسات شمارش آرا در شعب اخذ رأی و نیز صورتجلسات تجمیع آرای شعب اخذ رأی هریک از بخش‌ها، شهرها و حوزه‌های فرعی مربوطه انتخابات را پس از تنظیم و امضا، در اختیار نامزد درخواست‌کننده قرار دهند. این صورتجلسات صرفاً در برابر هیئت‌های نظارت بر انتخابات و شورای نگهبان قابل استناد است.

تبصره «۱»- هرگونه افشا، اعلام و انتشار این صورتجلسات جرم بوده و مرتکب به مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه دولتی محکوم می‌گردد.

تبصره «۲» - وزارت کشور موظف است هزینه‌های ناشی از اجرای این ماده واحده را محاسبه و از طریق فرمانداری‌ها و بخشداری‌های حوزه انتخابیه مربوطه از نامزدهای درخواست‌کننده صورتجلسات، دریافت و به حسابی که توسط خزانه‌داری کل تعیین می‌شود واریز نماید.

تبصره «۳» - وزارت کشور می‌تواند با تأیید شورای نگهبان نسبت به انتشار میزان آرای هریک از نامزدها به تفکیک آرای صندوق‌ها، شعب و حوزه‌های انتخابیه اقدام نماید».

ماده (۲)

«ماده (۲۶) مکرر» به مواد مذکور در صدر ماده (۷۹)^۱ «قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» الحاق می‌گردد.

ماده (۳)

متن زیر به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۴۰)^۲ اضافه شده و شماره تبصره‌های «۲» و «۳» این ماده به تبصره‌های «۳» و «۴» تغییر می‌یابد.

«تبصره «۲» - فرمانداران و بخشداران به‌عنوان رؤسای هیئت‌های اجرایی انتخابات شهرستان‌ها و بخش‌ها موظفند ظرف ۴۸ ساعت قبل از روز اخذ رأی مشخصات رؤسا و اعضای شعب اخذ رأی (شامل نام و نام خانوادگی، نام پدر، شماره شناسنامه، محل صدور، کد ملی و تاریخ تولد) را به همراه نمونه امضای آنان به هیئت نظارت بر انتخابات و هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه مربوط اعلام نمایند».

ماده (۴)

این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراست.

۱. ماده (۷۹) - مجازات تخلف از مقررات مواد (۱۱)، (۲۴)، (۳۴)، (۴۰)، (۵۳) و (۶۰) و تبصره‌های مربوط با رعایت مقررات قانون رسیدگی به تخلفات اداری عبارت است از کسر حقوق، فوق‌العاده شغل و یا عناوین مشابه، حداکثر تا یک‌سوم از یک ماه تا یک سال و یا انفصال موقت از یک ماه تا یک سال.
تبصره - چنانچه مرتکب از کارکنان دولت نباشد از عضویت در هیئت‌های اجرایی، نظارت و شعب اخذ رأی برای مدت هشت سال محروم خواهد شد.

۲. ماده (۴۰) - هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و حوزه‌های فرعی پس از انتشار آگهی انتخابات برای هر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی پنج نفر (و در شعب پرتراکم به تشخیص هیئت اجرایی هفت نفر) از معتمدین محل که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند، انتخاب و به فرماندار یا بخشدار جهت صدور حکم معرفی می‌نمایند.

تبصره «۱» - اعضای شعب ثبت‌نام و اخذ رأی از بین خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب‌رئیس و بقیه اعضا را به‌عنوان منشی انتخاب می‌نمایند و باید ترتیبی اتخاذ نمایند که یک روز قبل از روز اخذ رأی، محل شعبه آماده برای اخذ رأی باشد.

تبصره «۲» - محل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی مندرج در آگهی انتخابات غیرقابل تغییر است مگر اینکه دایر نمودن شعبه و یا ادامه کار آن در محل اعلام شده قبلی، به علت حوادث غیرمترقبه یا هر علت دیگری مقدور نباشد که در این صورت مراتب تغییر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی توسط هیئت اجرایی و ناظران شورای نگهبان با ذکر علت، صورتجلسه شده و شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی جدید در کوتاه‌ترین فاصله نسبت به شعبه سابق به نحوی دایر خواهد شد که خللی در مراجعه رأی‌دهندگان و تشخیص محل شعبه ایجاد نشود و تبدیل شعبه باید به اطلاع مردم محل برسد.

تبصره «۳» - تشکیل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی در موزه‌ها ممنوع می‌باشد.